

Poznań, 21 listopada 2018 r.

Panowie
Minister Paweł Szefernaker
I Prezydent Krzysztof Żuk
Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu i ST

W związku z opiniowaniem projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w r. 2020 stwierdzam, że z dotychczasowych stanowisk organów statutowych Związku wynika **brak możliwości zaopiniowania tego projektu, jako niezgodnego z Konstytucją i innymi aktami prawnymi**. Jest to szczególnie widoczne w kontekście wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada br. (sygn. K 4/17).

UZASADNIENIE

1. Od lat obserwujemy ciągle pogłębianie się luki między nakładami na oświatę a wielkością subwencji. Od 2016 r. kwota do podziału coraz bardziej odbiega od rzeczywistych kosztów funkcjonowania oświaty. Lekceważenie przez prawodawcę kosztów wprowadzanych aktów jest nie tylko niezgodne z art. 167 ust. 4 w związku z art. 166 ust. 2, ale dodatkowo „stanowi naruszenia art. 2 Konstytucji przez stanowienie prawa pozornego, którego pełna realizacja jest niemożliwa”.
2. Wynagrodzenia nauczycieli są kształtowane w bezpośrednich negocjacjach między rządem a związkami zawodowymi. Skutki finansowe wyników tych negocjacji są każdorazowo niedoszacowane i nie znajdują odzwierciedlenia w kwotach subwencji. Między innymi:
 - a) wysokość subwencji planowanej na rok 2020 nie uwzględnia skutków podwyżek płac w latach 2018 i 2019 i niedoszacowania środków przekazywanych samorządom w kwocie 2,1 mld zł;
 - b) wysokość subwencji nie uwzględnia skutków wejścia w życie rozporządzenia RM o podniesieniu płacy minimalnej od 1 stycznia 2020 r. do kwoty 2600 zł; w zakresie wielkości subwencji oświatowej, projekt budżetu państwa, skierowany do Rady Dialogu Społecznego w dniu 26 sierpnia br. nie różni się niczym od projektu skierowanego do Sejmu 24 września br. i przez ten Sejm uchwalonego; tymczasem rozporządzenie RM podnoszące płacę minimalną do 2600 zostało przyjęte w dniu 10 września br. i powinno mieć odzwierciedlenie w projekcie budżetu z 24 września br.;W efekcie wysokość subwencji zapewnia dziś zaledwie ok. **80% środków niezbędnych na płace nauczycieli** w szkołach prowadzonych przez JST, choć w roku 2004 zapewniła 98 % tych wydatków.
3. Współczynniki w algorytmie podziału części oświatowej subwencji ogólnej (tzw. wagi) są ustalane arbitralnie a nie na podstawie obiektywnie kształtowanych **standardów** wykonywania zadań oświatowych, o których ustalenie bezskutecznie dopominamy się od 20 lat.
4. Pogłębiająca się luka finansowa w oświacie prowadzi do podstawowego wniosku, że zwiększenia wymaga kwota subwencji oświatowej, a w ślad za tym kwota bazowa na jednego ucznia. Dyskusja o innych wagach bez podjęcia tych kluczowych decyzji jest bezprzedmiotowa.
5. Mimo wielokrotnych próśb o udostępnienie danych źródłowych, które są podstawą ustalenia kwoty subwencji w budżecie państwa, nadal ich nie otrzymaliśmy. Nie zawierają ich także oceny skutków regulacji, dołączane do kolejnych aktów prawnych, dotyczących oświaty.

Intencje wobec samorządu jednoznacznie ujawnia fakt **niezagwarantowania żadnych środków** finansowych dla JST w związku z zapowiadanyymi przez rząd podwyżkami płac nauczycielskich od września 2020 r., gdy tymczasem na takie podwyżki płac dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej zapewniono środki w specjalnie utworzonej w budżecie państwa rezerwie, wynoszącej 107,7 mln zł (!).

W tych warunkach, bez rzetelnego rozpatrzenia zgłaszanych od lat postulatów organizacji samorządowych, **ODPOWIEDZIALNE zaopiniowanie projektu rozporządzenia JEST NIEMOŻLIWE.**

Zygmunt Frankiewicz
PREZES ZWIĄZKU